

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVA

Pozdravni govor guvernera

14. novembar, 2023.

Konferencija: Banke, finteci i biznisi: Izgradnja sinergije za ubrzanje pristupa finansijama
Organizatori: Centralna banka Republike Kosovo i USAID Kosovo
Vreme i mesto: 14. novembar 2023. godine, 09:30-13:00 časova, Hotel Emerald, Priština

Poštovani g. Albertine, direktor Kancelarije za ekonomski rast, USAID Kosovo

Poštovani predsedniče g. Nurboja i član Upravnog odbora CBK-a

Poštovani predstavnici domaćih i međunarodnih institucija

Poštovani rukovodioci i predstavnici banaka i drugih finansijskih institucija

Vrlo poštovani predstavnici biznisa

Poštovani panelisti

Dame i gospodo

Zadovoljstvo mi je da vam poželim dobrodošlicu na ovaj forum koji zajedno organizuju Centralna banka Republike Kosovo i USAID pod nazivom „Banke, finteci i biznisi: Izgradnja sinergije za ubrzanje pristupa finansijama“.

Činjenica da je CBK koorganizator konferencije i moje današnje učešće u ovom slučaju, pokazuje važnost pristupa finansijama, finansijskog uključivanja, digitalizacije platnih usluga i alternativnih finansijskih proizvoda za CBK. Stoga, kompatibilnost USAID IPAF projekta sa strategijom i ciljevima CBK-a predstavlja sinergiju sama po sebi.

Svedoci smo da je finansijski sistem kontinuirano evoluirao tokom godina, a posebno poslednjih godina primećuje se ubrzanija dinamika ka digitalizaciji i pristupu finansijskim uslugama. Sa ekonomske perspektive, efikasan finansijski sistem podržava razvoj finansijskog posredovanja, finansijskih tržišta i pozitivno utiče na finansijsku stabilnost.

Unapređenje finansijskih usluga ka transformaciji elektronskog plaćanja (negotovinske transakcije) doprinelo bi povećanju finansijske sveobuhvatnosti, povećanju konkurencije, smanjenju neformalnosti i povećanju efektivnosti, smanjenju troškova, kao i pružanju kvalitetnih usluga građanima od strane finansijskih institucija, kao i integraciju naših građana i biznisa sa regionom i zemljama EU-a.

U ovom pravcu, CBK je angažovan na:

- Razvijanju i stvaranju mogućnosti za pristup platnom sistemu nebankarskih pružalaca usluga, povećanje konkurentnosti i omogućavanje posedovanja IBAN-a, povećanje pristupa finansijama, u okviru koncepta „platnog računa“;
- Razvijanju tehničke infrastrukture za omogućavanje brzog plaćanja 24/7, kreiranje nacionalnog KR koda i standardizaciju API-ja za međusobno povezivanje sistema;
- Unapređenju regulatornog i nadzornog okvira za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma u vezi sa uslugama plaćanja i usklađenosti;
- Osnajivanju Nacionalnog Saveta plaćanja na nivou zemlje; i
- Zagovaranju o omogućavanju pristupa međunarodnim platformama za plaćanje (Paypal, Apple Pay, Google Pay, Samsung Pay, itd.) radi podrške e-trgovini.

Stoga, Centralna banka Republike Kosovo, u skladu sa zakonskim mandatom i kroz svoju Strategiju, je u procesu unapređenja regulatornog i nadzornog okvira i infrastrukture u oblasti platnih usluga, u pravcu usklađivanja sa zakonodavstvom Evropske unije, [*kao što je Direktiva o platnim uslugama 2, Direktiva o elektronskom novcu i Direktiva o računima za plaćanje*], PFMI-a i drugih međunarodnih standarda u pogledu članstva u SEPA i platnim sistemima EU-a.

S tim u vezi, članstvo u TIPS-u i SEPA šemi ostaje naš strateški cilj, koji bi olakšao trgovinu u našoj zemlji i šire, podržao ekonomski rast i ojačao stabilnost finansijskog sistema i na taj način značajno doprineo inovativnom, efikasnom i integrisanom sistemu plaćanja.

Za ovu svrhu, CBK će razviti važne projekte u cilju poboljšanja usluga građanima, gde će se ulagati u izgradnju infrastrukturnih kapaciteta i ljudskih resursa. Ulaganjem u ovom pravcu obezbedićemo da sistemi, oprema, znanja, veštine i kadrovska sredstva omogućavaju transformaciju i da budu relevantni i efikasni u nadgledanju rizika novih tehnologija i inovativnih modela biznisa.

Ovo se odnosi i na plan CBK-a za stvaranje posebne funkcije za nadzor informacionih sistema ili kibernetičkih rizika za finansijske institucije, funkciju nadzora nad praksama pružanja usluga od strane finansijskih institucija, kao i jačanje finansijske edukacije. kao sredstvo za korektan i pošten tretman zahteva koji proizilaze iz takvih usluga.

Pored mogućnosti i pogodnosti koje predstavlja korišćenje informacione tehnologije, CBK će pažljivo postupati sa rizicima koji su predstavljeni, kao što su strateški, reputacioni, operativni, kibernetički rizik i rizik usklađenosti, i blisko će saradivati sa akademskim institucijama u realizaciji istraživanja i naučnih istraživanja koja se odnose na oblast pristupa finansijama i finansijske sveobuhvatnosti.

CBK, u okviru regulatornog i nadzornog delokruga, očekuje da finansijska industrija, koja uključuje nebankarske finansijske institucije:

- Da imaju adekvatne prakse i procese upravljanja rizicima u slučajevima spoljnih ugovorenih usluga (outsourcing), koje uključuju dužnu pažnju, upravljanje operativnim rizikom, kontinuirano praćenje i pravilno izvršenje ugovora sa spoljnim pružiocima usluga od spoljnih strana koje definišu odgovornosti svake strane; i
- Da uzimaju u obzir faktore koji obezbeđuju kontinuitet biznisa, poverljivost i integritet informacija prilikom ugovaranja usluga od spoljnih strana, kao i da povećaju pažnju na spoljno vlasništvo i poreklo sredstava klijenata, kroz mehanizme posmatranja (Investor's Screening Mechanism), s obzirom na aktuelne geostrateške rizike.

Dozvolite mi da se zahvalim USAID-u na kontinuiranoj podršci koju je davao CBK-u u izgradnji kapaciteta za različite oblasti u vezi sa mandatom CBK-a, a posebno za projekte koje imamo u procesu koji se odnose na oblast pristupa finansijama i razvoju tržišta kapitala. razvoj.

S tim u vezi, CBK smatra da je projekat USAID-a za promociju investicija i pristupa finansijama važno sredstvo za postizanje ciljeva i strateškog plana, stoga potvrđuje spremnost i podršku u postizanju kako razvojnih ciljeva tako i kvaliteta i finansijskih usluga sa širokim učešćem.

Hvala vam, želim vam dobar rad i plodne diskusije na ovoj konferenciji.

S poštovanjem!